

Nr 268.

Av herr Mosesson, *angående postbefodringsavgiften för vissa utgivarekorsband.*

Genom Kungl. Maj:ts kungörelse av 29 maj 1925 stadgas, att fr. o. m. 1 juli 1925 postavgiften för utgivarekorsband i allmänhet skall utgöra 12 öre för varje vikt av $\frac{1}{2}$ kg. eller del av $\frac{1}{2}$ kg. samt därjämte, vad beträffar utgivarekorsband, vars vikt icke överstiger 25 gram, 1 öre för varje försändelse. Viktavgiften skall alltid beräknas för minst 2 kg. Bestämmelsen om detta extra tillägg av 1 öre för varje försändelse, som väger mindre än 25 gram, tillkom naturligtvis för att hämma utsändandet av vissa små utgivareförsändelser, vilka i realiteten voro reklamblad, ehuru utgivarna vetat att genom införandet i dem av vissa recept, råd o. dyl. dölja publikationens verkliga karaktär. Så t. ex. utgavs under 1924 två gånger i månaden en tidning, vars årsupplaga vägde 0,1 kg. Att hämma utgivandet av en dylik publikation såsom tidning eller tidskrift bör anses vara välbetänkt. De förut gällande postbefodringsbestämmelserna åsamkade förvisso statsverket en avsevärd utgift för befodrigen av en sådan publikation.

Generalpoststyrelsen utarbetade olika förslag till ändring av posttaxorna, och genom Kungl. Maj:ts och riksdagens beslut fastställdes bestämmelsen av 29 maj 1925. Denna taxa är av provisorisk natur och utgår innevarande år. Förmodligen avser generalpoststyrelsen att ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om, att densamma måtte utsträckas ytterligare något år, enär bestämmelserna så kort tid varit gällande.

Generalpoststyrelsen kan lika litet som någon annan anföra ett bärande skäl, varför just en viktsats av 25 gram skall anses vara normerande för, huruvida ett utgivarekorsband bör få utkomma för den billigare avgiften eller icke. Någonstädes måste ju en gräns sättas, och man bestämde denna gräns till 25 gram. Förvisso avsåg man att låta sådana publikationer, som kunna betraktas såsom nyhetsspridare och kulturbärare, utgå för samma taxa, som gäller för större tidningar och publikationer.

Om än bestämmelsen av 29 maj icke för postverkets vidkommande ännu hunnit visa sin innebörd, har densamma för en hel del publikationer med verkligt kulturell uppgift visat sig vara hinderlig. Mellan 2 och 300 tidningar i vårt land, av vilka de allra flesta ha uppgift såsom förenings- och fackorgan eller avse att befodra religiös, sedlig och social verksamhet, träffas mycket tungt av ifrågavarande bestämmelse om ett öres tillägg i postbefodringsavgift

för varje försändelse. Då många, för att icke säga alla dessa publikationer icke tjäna något enskilt ekonomiskt intresse, kan en merutgift för postbefordran av några hundra eller tusen kronor pr år för vissa av de föreningar och sällskap, som utgiva publikationerna, innebära en katastrof med hänsyn till möjligheten att fortsätta utgivandet.

Såsom exempel på tidningar, som drabbas av bestämmelsen om 1 öres tillägg pr försändelse, enär deras vikt understiger 25 gram, tager jag följande stickprov ur Taxa för inländska tidningar:

Banktidningen,
 Barnavännen,
 Barnens Egen Tidning,
 Barnens Härold,
 Barntidningen Senapskornet,
 Bibeltrogna Vänners Missionstidning,
 Bibelvännen,
 Bibliofilen,
 Bikupan,
 Blåklint,
 Bokbinderiarbetaren,
 Brevduvan,
 Budbäraren,
 Budskapet,

Daggdroppen A.-B.,
 Dala-Sportkuriren,
 De Frisinnade,
 De Ungas Vän,
 De våra i Främmande Land,
 De Värnlösas Tidning,
 De Värnlösas Vän,
 Den Evangeliska Missionen.
 Den Unge Kamraten,
 Diakonen,
 Djurens Värn,
 Djurskyddet,
 Dövas Vän,

Tidning för Dövstumma,
 Tidning för Sv. Snabbskrift,
 Tidning för Sv. Läroverk,
 Tidskrift för Predikanter,
 Tidskrift för Snickeri- & Möbelkonst,
 Trafikmeddelanden,
 Trons Vila,
 Trons Segrar,
 Trosa Annonsblad,
 Trosvittnet,
 Trävaruindustriarbetaren.

Då statsmakterna fastställde postbefodringsavgiften till 12 öre för varje vikt av $\frac{1}{2}$ kg. eller del därav, med iakttagande av att viktavgiften alltid skall beräknas för minst 2 kg., skedde denna fastställelse givetvis med tanke på, att staten genom denna taxa skulle gottgöras för postverkets kostnader. Skulle det kunna ledas i bevis, att staten förlorar på befordringen av utgivarekorsband men låter betala sig för denna förlust genom befordran av andra postförsändelser, kan samma skäl åberopas till försvar för en förlust på mindre publikationer, som andrages till försvar för förlusten å befordran av större och tyngre. Emellertid synes det, med hänsyn till den menliga inverkan som bestämmelsen om 1 öres tillägg för varje försändelse under 25 gram har, vara välbetänkt att omedelbart gå i författning om ändring av stadgan om detta tillägg. En tidning, som utkommer en gång pr vecka och väger 25 gram, alltså med en årsvikt av 1,3 kg., kostar i postbefordran såsom utgivarekorsband $1,3 \times 24$ öre eller 31,2 öre pr år och försändelse plus 1 öre för varje försändelse, eller 52 öre pr år. Sammanlagda postbefodringsavgiften för denna tidning blir följaktligen 83,2 öre pr år och försändelse. En annan tidning, som väger endast 1 gram mera pr försändelse, alltså 1,352 kg. pr år, kostar i postbefodringsavgift som utgivarekorsband blott 32,5 öre pr år och försändelse. Därest postverket kan enligt ovan angivna exempel befodra tidningar, där försändelsen väger 25 gram, för ett visst pris, bör postverket också för samma pris kunna befodra en tidning, som väger 24 gram pr försändelse. Men denna tidning, vars årsvikt icke uppgår till de något större tryckalstrens årsvikt, borde taxeras såsom om de hölle den lägsta viktsats de tidningar hålla, som nu befodras utan detta extra tillägg av 1 öre pr försändelse.

På grund av vad ovan anförts tillåter jag mig således vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att den i kungörelsen av 29 maj 1925 omnämnda tilläggsavgiften av ett öre för varje försändelse vid postbefordran av utvivarekorsband, vars vikt icke överstiger 25 gram, måtte utgå, men att lättare utgivarekorsbandsförsändelser taxeras såsom om de hölle 25 gram pr försändelse.

Stockholm den 22 januari 1926.

Gust. Mosesson.